

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
gymnasieskolans undervisning om kunskapsområdet
sexualitet, samtycke och relationer vid Realgymnasiet
Linköping i Linköpings kommun med Lärande i Sverige
AB som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i gymnasieskolans undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Realgymnasiet Linköping. Granskningen genomfördes under vårterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angavs i beslut den 25 juni 2024, dnr 2023:8101.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Realgymnasiet Linköping senast den 8 januari 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Lärande i Sverige AB har inkommit med en sådan redovisning den 8 januari 2025.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: genomför en undervisning om kunskapsområdet som är återkommande och integrerad under alla gymnasieår

Lärande i Sverige AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 2: arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersförtryck

Lärande i Sverige AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 3: bemöt utspel och uttryck för intolerans och arbeta med insatser som hävdar de värden läroplanen anger

Lärande i Sverige AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 4: gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer

Lärande i Sverige AB har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för att fortsätta utvecklingsarbetet.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Utvecklingsområde 1

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- genomför en undervisning om kunskapsområdet som är återkommande och integrerad under alla gymnasieår

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har avsatt tid för berörda lärare och elevhälsa att samplanera kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer i syfte att skapa samsyn och förutsättningar för att reflektera över hur kunskapsområdet kan integreras i undervisningen. Rektorn har även låtit en arbetsgrupp få i uppdrag att ansvara för och bidra till att undervisningen i sexualitet, samtycke och relationer blir återkommande och fördjupande under gymnasieskolans alla år. Vidare har arbetslagen gemensamt fått i uppdrag att analysera respektive programs poängplaner samt fördela olika arbetsområden inom kunskapsområdet över de tre årskurserna för att öka både frekvens och omfattning av ämnesintegreringen.

Enligt huvudmannen har utvecklingsarbetet lett till en ökad medvetenhet, breddad kunskap och nya perspektiv hos lärare och annan personal avseende deras uppdrag att undervisa om kunskapsområdet. I förlängningen förväntas arbetet även leda till att kunskapsområdet blir integrerat under alla årskurser med möjlighet till progression samt att de återkommande inslagen ska bidra till en tydligare röd tråd för eleverna. Av redovisningen framgår att huvudmannen kommer att följa upp hur kunskapsområdet återkommer i de olika årskurserna samt hur eleverna har upplevt undervisningen inom kunskapsområdet. Ytterligare åtgärder som planeras är bland annat att all personal ska delta i valda delar av Skolverkets webbkurs kring sexualitet, samtycke och relationer i gymnasiet.

Utvecklingsområde 2

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersförtryck

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har avsatt gemensam tid till fortbildning inom hedersförtryck för lärarna. Bland annat kommer skolpersonalen få ta del av en föreläsning om heder och gemensamt arbeta med olika fallbeskrivningar med utgångspunkt i föreläsningen. Personalen ska även delta i en webbaserad kurs på området hedersrelaterat våld och förtryck. Syftet med dessa utbildningsinsatser är att öka personalens gemensamma kunskap inom området samt göra dem mer trygga i att arbeta med dessa inslag i undervisningen. I huvudmannens redovisning framkommer att fortbildningen utgår från frågor om vilka kunskaper som lärarna uttrycker ett behov av att utveckla samt hur lärarna väver in inslag av hedersrelaterat våld och förtryck i sin undervisningspraktik. Därtill har tidigare nämnd arbetsgrupp fått i uppdrag att ansvara för och bidra till att undervisningen omfattar fler inslag som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersförtryck.

Av redovisningen framgår att inslag där elever får möjligheter att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersförtryck bland annat omfattas av undervisningen i ämnen som svenska, engelska och idrott och hälsa, men också i programspecifika ämnen och under mentorstid. Bland annat framkommer ett exempel från ett programspecifikt ämne där undervisningen har omfattat moraliska dilemman i relation till "sport-washing" inom ridsport då tävlingar hålls i länder där kvinnor förtrycks och homosexualitet är förbjudet. Utöver detta ingår områden som maktstrukturer och sexuellt våld inom ramen för olika ämnesövergripande temaområden.

Utvecklingsområde 3

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- bemöt utspel och uttryck för intolerans och arbeta med insatser som hävdar de värden läroplanen anger

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn avsatt tid när lärare och annan skolpersonal har fört gemensamma diskussioner för att skapa mer samsyn kring de rutiner som gäller för att hantera uttryck av kränkande behandling och diskriminering i korridoren, på raster samt under lektionstid. Enligt redovisningen har flera insatser genomförts för att stärka lärarna i att fånga upp olika uttalanden och åsikter från eleverna samt att systematiskt fånga upp elever som upplever utsatthet i klassen eller andra sammanhang. Bland annat har lärarna genomgått fortbildning i hur de ska

hantera kontroversiella frågor inom ramen för undervisningen. Vidare arrangerar skolan olika temadagar och temaveckor med fokus på frågor som mänskliga rättigheter, identitet och tolerans samt sexualitet och hbtqi+-frågor. I huvudmannens redovisning framkommer att rektorn även låtit se över skolans årshjul för arbetet med trygghet och värdegrund och bland annat fördelat olika värdegrundsaktiviteter över de olika gymnasieåren. Enligt huvudmannen ska detta leda till ökad samsyn och trygghet i personalgruppen för att säkerställa ett arbete som motverkar diskriminering och kränkande behandling, i såväl det åtgärdande som det förebyggande och främjande arbetet mot intolerans.

Utvecklingsområde 4

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer

Av huvudmannens redovisning framgår att elevernas delaktighet och rätt att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras utbildning har blivit belyst i lärarkollegiet i syfte att öka lärarnas medvetenhet. För att öka elevernas delaktighet och inflytande över utbildningen har rektorn planerat för ett nytt mötesforum kring pedagogiska frågor om undervisning, trygghet och studiero, i vilket elevrepresentanter från varje program deltar. Som ett första steg kommer forumet att sätta fokus på kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer för att fånga upp vad undervisningen hittills har omfattat samt vilka frågor som elever vill prata mer om. Underlagen från dessa forum kommer sedan att lyftas månadsvis på enhetens pedagogiska möten för reflektion och kollegialt lärande samt planering av insatser.

Huvudmannen uppger att syftet med detta är att öka elevernas motivation och ansvarstagande vilket på sikt väntas främja elevernas lärande. Eleverna förväntas uppleva att de har större inflytande i utbildningen gällande frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer.

På Skolinspektionens vägnar

Ewa Mölleryd
Beslutsfattare

Roger Persson
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Gymnasieskolans arbete med kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/gymnasieskolans-arbete-med-kunskapsområdet-sexualitet-samtycke-och-relationer)

Författningsstöd

Bedömningsområde Återkommande och aktuell undervisning

Författningsstöd

16 kap. 21 och 23 §§ skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen [2010:2039].

Lgy 11, avsnitt 2.6, *Rektorns ansvar*.

Bedömningsområde Ämnesintegrerad och fördjupande undervisning inom gymnasiegemensamma ämnen

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Riktlinjer*.

Bedömningsområde Kritiskt förhållningssätt och förmåga att fatta egna beslut

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Gymnasieskolans uppdrag*.

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Mål*.

Bedömningsområde Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Författningsstöd

1 kap. 5 § skollagen.

Proposition 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, s. 634.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmänsklighet*.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Saklighet och allsidighet*.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning.*

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Mål.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Mål.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Riktlinjer.*

Bedömningsområde Bemötande och insatser som hävdar de värden som läroplanen anger

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmänsklighet.*

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Saklighet och allsidighet.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Riktlinjer.*

Bedömningsområde Elevdelaktighet

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 2.3, *Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.*